

Eil. Nr.	Jūsų klausimas	Atsakymas
1.	Kokie žali kriterijai būtų audito pirkimui?	<p>Auditas yra nematerialaus pobūdžio (intelektinė) paslauga pagal Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo vykdant žaliuosius pirkimus tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) 4.4.3 papunktį. Vadovaujantis Tvarkos aprašo 4.4.3 papunkčiu pirkimo vykdytojas gali priskirti pirkimą prie žaliųjų pirkimų, jei „<i>perkama tik nematerialaus pobūdžio (intelektinė) ar kitokia paslauga, nesusijusi su materialaus objekto sukūrimu, kurios teikimo metu nėra numatomas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai, nesukuriamas taršos šaltinis ir negeneruojamos atliekos (pvz., atliekų, fotografų, dizaino, garso inžinierių, vaizdo inžinierių, renginių vedėjų, vertėjų, tekstų rengėjų paslaugos; mokymų, socialinių ir mokslinių tyrimų, studijų ir koncepcijų parengimo paslaugos; rinkodaros ir viešinimo strategijų, ir skaitmeninės reklamos, publikacijų paruošimo paslaugos; programavimo, programinės įrangos nuomos ir informacinių sistemų priežiūros paslaugos; audito, draudimo, teisinės ir konsultantų teikiamos paslaugos ir kitos paslaugos)“ ir tokiu atveju papildomų aplinkosauginių reikalavimų pirkimo dokumentuose nustatyti neprivaloma.</i></p>
2.	Ar galima reikalauti, kad prekė būtų pristatyta be pakuotės (jei tai įmanoma)?	Taip, galima.
3.	Telemetrinės transporto kontrolės sistemos nuomos, įskaitant jos aptarnavimą kokie būtų žalieji kriterijai? Ačiū.	<p>Tvarkos aprašo 4 punkte nurodyta, kad pirkimas laikomas žaliuoju, kai rengiant technines specifikacijas, nustatant tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus ar kvalifikacinės atrankos kriterijus, pasiūlymų vertinimo kriterijus, pirkimo sutarties vykdymo sąlygas ir (ar) kitus reikalavimus tiekėjams, perkama prekė, paslauga arba darbas (toliau – produktas) tenkina bent vieną iš Tvarkos apraše nurodytų papunkčių (4.1., 4.2., 4.3, 4.4.) juose nurodytais atvejais ir sąlygomis.</p> <p>Jei pirkimo vykdytojas perka prietaiso, t. y. telemetrinės transporto kontrolės sistemos nuomą, įskaitant jos aptarnavimą, tuomet siūloma įvertinti galimus aplinkosauginius kriterijus ir juos nustatyti tiek prekėms (prekių nuomai), tiek ir aptarnavimo paslaugai. Telemetrinės transporto kontrolės sistemos nėra Tvarkos aprašo patvirtintame produktų, kurių viešiesiems pirkimams ir pirkimams taikytini minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašė (toliau – produktų sąrašas). Tuo atveju, kai pirkimo objekto</p>

		<p>nėra produktų sąrašė, pirkimo vykdytojas, norėdamas nustatyti aplinkosauginius reikalavimus, gali rinktis vieną iš šių alternatyvų:</p> <p>1) pagal Tvarkos aprašo 4.2 papunktį produktams reikalauti atitikties I tipo ekologiniam ženklui, tačiau svarbu, kad pirkimo vykdytojas išsiaiškintų ir įsitikintų, ar norimi įsigyti produktai gali atitikti I tipo ekologiniam ženklinimui, ar yra tokių produktų pasiūla rinkoje. Daugiau apie I tipo ekologinius ženklus galite rasite pranešime Ką reikia žinoti apie I tipo ekologinius ženklus, <i>arba</i></p> <p>2) pagal Tvarkos aprašo 4.3 papunktį prašyti, kad perkamai paslaugai (šiuo atveju aptarnavimo paslaugai) tiekėjas taikytų aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus. Plačiau apie aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus rasite pranešime, <i>arba</i></p> <p>3) pagal Tvarkos aprašo 4.4 papunktį savarankiškai nustatyti aplinkos apsaugos kriterijus perkamam produktui. Atkreipiame dėmesį, kad Tvarkos aprašo 4.4 papunktyje numatyti aplinkosauginiai principai yra bendro pobūdžio kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar pirkimas žalias (t. y. priskiriamas prie žalių), tai nėra tikslios formuluotės, kurias galima nukopijuoti į pirkimo dokumentus kaip žaliuosius reikalavimus. Aplinkosauginiai kriterijai negali būti deklaratyvūs ir turi būti susiję su pirkimo objektu.</p> <p>Gali būti naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos parengtomis aplinkos apsaugos kriterijų rekomendacijomis savarankiškai nustatant aplinkos apsaugos kriterijus.</p>
4.	<p>Paprasta ir formalu nustatyti reikalavimą, kad prekė būtų atvežta netaršia transporto priemone, bet kokios pasekmės laukia PO, kai prekes tiekėjas pristatys taršiu automobiliu.</p>	<p>Kai pirkimo dokumentuose nustatomi aplinkosauginiai reikalavimai, kaip pvz., <...> <i>kad prekė būtų atvežta netaršia transporto priemone</i> <...>, svarbu, kad pirkimo vykdytojas ne tik pasiūlymo vertinimo metu patikrintų atitiktį nustatytam reikalavimui, bet ir sutarties įgyvendinimo metu stebėtų bei kontroliuotų kaip tiekėjas vykdo sutarties sąlygas ir laikosi pirkimo dokumentuose nustatytų aplinkosauginių įsipareigojimų. Pirkimo sutartis turi būti vykdoma taip, kaip joje yra numatyta, o tiekėjas turi laikytis visų savo pasiūlyme nurodytų įsipareigojimų t. y. nustačius</p>

		<p>aplinkosauginius reikalavimus, sutartyje turite nusimatyti visų šių reikalavimų įgyvendinimo kontrolės mechanizmą. Tai reiškia, kad pirkimo sutarties vykdymo metu pirkimo vykdytojas privalo prižiūrėti, kad tiekėjas šių reikalavimų laikytųsi vykdydamas sutartį, pavyzdžiui: pirkimo vykdytojas gali pirkimo sutartyje nustatyti sankcijas (pvz., baudą) tiekėjui dėl prievolių netinkamo vykdymo, šiuo atveju – jei tiekėjas nesilaiko nustatyto aplinkosauginio reikalavimo ir prekes pristato taršia transporto priemone.</p>
5.	<p>Viešųjų pirkimų įstatymo 71 str. 6 d.18 p. įtvirtinta, kad neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami maisto produktai, kai jie įsigijami iš trumposios maisto tiekimo grandinės.</p> <p>Ar pirkimo vykdytojas, organizuojant maisto produktų neskelbiamas derybas, jas privalo vykdyti kaip žaliąjį pirkimą, t. y. taikant Aplinkos apsaugos kriterijų tvarkos aprašą?</p> <p>Pažymėtina, kad numatoma įsigyti maisto produktus, kurie NĖRA produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašė (nėra EKO, NKP ir (ar) saugoma GN).</p> <p>KLAUSIMAS: jeigu toks pirkimas (neskelbiamos derybos) turi būti vykdomas kaip žaliasis pirkimas, kaip šiuo atveju turėtų būti įrodomas jo atitikimas minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams.</p>	<p>Atsakysime Jums elektroniniu paštu.</p>
6.	<p>Kaip nusipirkti specialiuosius darbo rūbus žaliai, kai tekstilei taikomas 100 proc. perdirbto poliesterio reikalavimas, bet tiekėjai sako, kad tuomet prekė išbrangsta, o tarnavimo laikas sutrumpėja. Neatrodo nei efektyvu nei žalia, jei po metų reikės vėl pirkti naujus rūbus</p>	<p>Pagal Tvarkos aprašo 4 punktą, kai perkamas produktas patenka į produktų sąrašą, tam, kad skelbiamas pirkimas būtų laikomas žaliuoju, gali būti vadovaujama Tvarkos aprašo 4.1 papunkčiu (nustatomi minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai) arba Tvarkos aprašo 4.2 papunkčiu (gali būti nustatomi I tipo ekologinio ženklavimo reikalavimai).</p> <p>Jei pirkimo vykdytojas vykdo pirkimą pagal Tvarkos aprašo 4.1 papunktį ir tekstilės gaminiams taiko minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, tai visi įsigijami tekstilės gaminiai turi atitikti Tvarkos aprašo 2 priedo 9 punkto visus 9.1 papunkčio kriterijus</p>

		<p>ir tuos 9.2. papunkčio kriterijus, kurie yra aktualūs konkrečiame pirkime, t. y. jei tekstilės gaminyje yra naudojamas poliesteris, jis turi atitikti 9.2.1 papunktyje nustatytus reikalavimus, o jei nenaudojamas, tuomet reikalavimas netaikomas.</p> <p>Jeigu yra vykdomas neskelbiamas pirkimas (Tvarkos aprašo 5 punkto sąlyga), pirkimo vykdytojas gali vykdyti žaliąjį pirkimą vadovaudamasis bet kuriuo (–ais) Tvarkos aprašo 4 punkto papunkčiu (–ais), neatsižvelgdamas į tai, ar produktas yra įtrauktas į produktų sąrašą, t. y. gali netaikyti minimalių aplinkosaugos reikalavimų ir reikalavimus nustatyti, pvz., savarankiškai.</p> <p>Gali būti naudinga susipažinti su pranešimu Tekstilės gaminių žalieji pirkimai. Aplinkos apsaugos kriterijų taikymas bei tinklalaide 5 epizodas „Tvari tekstilė – permainų pagrindas“ - YouTube.</p>
<p>7.</p>	<p>Ar teisingai supratau, kad jeigu perkama prekė, kuri yra produktų sąrašė, turi būti keliami reikalavimai jos pakuotei. Ar racionalu? Dauguma atveju, prekė jau būna supakuota pačio gamintojo.</p>	<p>Tvarkos aprašo 6 punkte įtvirtinta nuostata, kad „<i>Jeigu išsigyjama produktų sąrašė esanti prekė, kuri turi būti tiekiamą ar perduodama antrinėje pakuotėje, ji turi atitikti pakuotėms nustatytus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus (2 priedo II skyrius „Pakuotės“), nebent tai prieštarauja higienos normoms</i>“. Vadovaujantis šia nuostata, pirkimo vykdytojai privalo nustatyti reikalavimus tik antrinėms pakuotėms ir tik toms prekėms, kurios yra Tvarkos aprašo 1 priedo sąrašė. Prekinei arba pirminei pakuotė, kuri kartu su gaminiu sudaro prekinį vienetą ir pateikiama vartotojams ar gaminio naudotojams, šis reikalavimas nėra privalomas ir aplinkosauginius reikalavimus pirminei pakuotei pirkimo vykdytojai gali nustatyti savo nuožiūra, įvertinę galimą neigiamą poveikį aplinkai.</p> <p>Platesnė informacija dėl pakuotės yra pateikiama šioje nuorodoje: Pakuočių priskyrimas perdirbamoms / neperdirbamoms - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (lrv.lt).</p>
<p>8.</p>	<p>Sveiki, ar pirkimo vykdytojas privalo tikrinti, kaip tiekėjas taiko aplinkosaugines priemones savo veikloje? t. y., ar užtenka formaliai gauti ISO sertifikata, ar reikia vykti į vietą ir patikrinti?</p>	<p>Kai pirkimo dokumentuose nustatomi aplinkosauginiai reikalavimai, svarbu, kad pirkimo vykdytojas ne tik pasiūlymo vertinimo metu patikrintų atitiktį nustatytam reikalavimui, bet ir sutarties įgyvendinimo metu stebėtų bei kontroliuotų kaip tiekėjas vykdo sutarties sąlygas ir laikosi pirkimo dokumentuose nustatytų aplinkosauginių įsipareigojimų.</p>

		<p>Pirkimo vykdytojas neturi tikrinti ar tiekėjas savo veikloje taiko aplinkosaugines priemones ir vykti į tiekėjo įmonę to tikrinti, tai atlieka audito įmonės. Pirkimo vykdytojas turi tikrinti ar tiekėjas vykdydamas konkrečią pirkimo sutartį, pvz., atlikdamas darbus ar teikdamas paslaugas, tiekėjas teikiamoms paslaugoms ar vykdomiems darbams taiko aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų reikalavimus, kaip to reikalaujama pirkimo sutartyje (ar jos prieduose).</p>
--	--	--